

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

-

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

-

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

-

4.

Valvontaa koskevat huomiot

-

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

-

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

-

9.

Muut huomiot

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työterveyslaitos näkee, että julkishallinnon määritelmät direktiivissä ja lakiehdotuksessa ovat epäselviä ja osin ristiriitaisia toistensa kanssa. On epäselvää, kuinka lakia sovelletaan itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin. Lain perustelujen tulisi huomioida paremmin itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten sekä yhteisöjen asema määrittäessä yhteiskunnan kriittisiä toimijoita esimerkiksi listaamalla virastot ja laitokset joihin lakia sovelletaan tai lisäämällä selkeää mainintaa siitä, kuuluvatko itsenäiset julkisoikeudelliset laitokset ja yhteisöt soveltamisalaan?

CER-direktiivin liitteessä kriittisiksi toimijoiksi määritellään kaikki julkishallinnon toimijat. Direktiivi määrittää myös neljä kriteeriä, jotka tulee täyttyä, jotta toimija voidaan määrittää julkishallinnon toimijaksi.

1. perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita, eikä sillä ole teollista tai kaupallista luonnetta.
2. oikeushenkilö tai sillä on lain nojalla oikeus toimia toisen sellaisen toimijan puolesta, joka on oikeushenkilö.
3. rahoituksesta suurin osa on peräisin valtion viranomaisilta tai muilta keskustason julkisoikeudellisilta laitoksilta, sen johto on näiden viranomaisten tai laitosten valvonnan alainen, tai valtion viranomaiset tai muut keskustason julkisoikeudelliset laitokset nimittävät yli puolet sen hallinto, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

4. valtuudet osoittaa luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille hallinnollisia tai sääntelyyn liittyviä päätöksiä, jotka vaikuttavat näiden oikeuksiin liittyen henkilöiden, tavaroiden, palvelujen tai pääoman liikkuvuuteen rajojen yli.

Työterveyslaitos osaltaan ei täytä CER-direktiivin asettamaa neljää kriteeriä, mutta toisaalta lakiehdotuksen perustelujen valossa jää epäselväksi, voidaanko sen silti katsoa kuuluvan lain soveltamisalaan.

Lakiehdotuksen 1§:n 2 momentissa lakia määrätään sovellettavaksi valtion viranomaiseen. Hallituksen esityksessä (3.2.7) viranomaisiin lukeutuvat Suomessa ministeriöt ja niiden hallinnonalalla toimivat valtakunnalliset virastot ja laitokset. Koska Työterveyslaitoksen ei vakiintuneesti katsota kuuluvan valtion keskushallintoon, niin kuuluuko se kuitenkin itsenäisenä julkisoikeudellisena laitoksena säädettävän lain soveltamisalaan?

Lakiehdotuksen 11§:ssa kriittiseksi toimijaksi voidaan määrittää ”Yksityinen tai julkinen yhteisö taikka sen toiminnallinen osa voidaan määrittää kriittiseksi toimijaksi”. Työterveyslaitos katsoo, että olisi tärkeää määrittää tarkemmin, kuuluvatko itsenäiset julkisoikeudelliset yhteisöt ja laitokset lain soveltamisalaan.

Koivula Antti
Työterveyslaitos

Saarni Leena
Työterveyslaitos - Erityisasiantuntija Mikko Halinen, Työturvallisuus